

Nacionalna lista čekanja

Danijela Štimac

U cilju transparentnosti sustava naručivanja pacijenata, uvida u liste čekanja za pojedine medicinske postupke te skraćenje lista čekanja i lakše dostupnosti zdravstvene zaštite, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi u listopadu 2008., osnovalo je Ured za nacionalnu listu čekanja.

Djelatnost Ureda je ažuriranje lista čekanja svih bolnica u Republici Hrvatskoj te preusmjeravanje pacijenata, iz bolnica u kojima su liste čekanja na pojedine postupke preduge u ustanove u kojima nema lista čekanja, odnosno postoje slobodni termini za te postupke, u što su uključene i privatne poliklinike koje obavljaju dijagnostičke pretrage MR i CT.

Istovremeno s osnutkom i djelovanjem Ureda za nacionalnu listu čekanja pristupilo se, s istim ciljem, aktivnostima na razini bolnica, stimuliranjem smjenskog rada radi povećanja efikasnosti i osnivanju centralnih jedinica za naručivanje pacijenata u svim bolnicama, kojom će se pacijentima osigurati jednaka dostupnost svih zdravstvenih usluga koje pružaju bolničke ustanove u Republici Hrvatskoj.

Do početka prosinca 2008., u svim bolničkim ustanovama Republike Hrvatske formirane su jedinice za centralno naručivanje pacijenata.

Formiranjem centralne jedinice za naručivanje, formira se jedinstvena baza podataka o kompletnoj, kumulativnoj listi čekanja za sve medicinske postupke te se kompletna bolnička baza svakodnevno, putem CEZIH sustava dostavlja Nacionalnoj listi čekanja Ministarstva zdravstva.

Nacionalna lista čekanja, svakodnevnom ažuriranjem datoteka svih hrvatskih bolnica čini jedinstvenu nacionalnu bazu podataka, koja sadrži kompletne liste čekanja, odnosno sve narudžbe, za sve medicinske postupke, sa svim pacijentima koji čekaju na postupke.

Po prvi puta u Republici Hrvatskoj, moguće je u svakom trenutku imati jasan uvid u sve liste čekanja hrvatskih bolnica te procijeniti zahtjeve prema bolničkom sustavu. Usporedbom sa ostalim relevantnim pokazateljima (broj timova, specijalista po djelatnostima, oprema...) moguće je ocijeniti učinkovitost i efikasnost bolničkih ustanova te planirati alokaciju resursa unutar zdravstvenog, odnosno bolničkog sustava.

Na temelju prikupljenih podataka i ocjene prioriteta, Ured za nacionalnu listu čekanja pristupio je preusmjeravanju pacijenata.

Od sredine listopada do sredine prosinca učinjeno je slijedeće:

- Telefonskim pozivima i dopisima obaviješteno je 2987 pacijenata o mogućnostima obavljanja pretrage u drugoj ustanovi.
- Ukupno je preusmjereno 1082 pacijenta.
- Od toga 1052 u privatne poliklinike, poglavito iz KBC Zagreb, Split i Osijek, od čega 702 na MR i 350 na CT.
- Na operaciju endoproteze kuka preusmjereno je iz Klinike za ortopediju u Lovranu, u Kliniku za traumatologiju u Zagrebu 15 pacijenata.
- Na pretragu UZV srca, iz KBC Zagreb i OB Karlovac, preusmjereno je 14 pacijenata u OB Duga Resa.

Istovremeno, dodatnim angažmanom bolnica, uvođenjem smjenskog rada svoje su liste čekanja smanjile i bolnice:

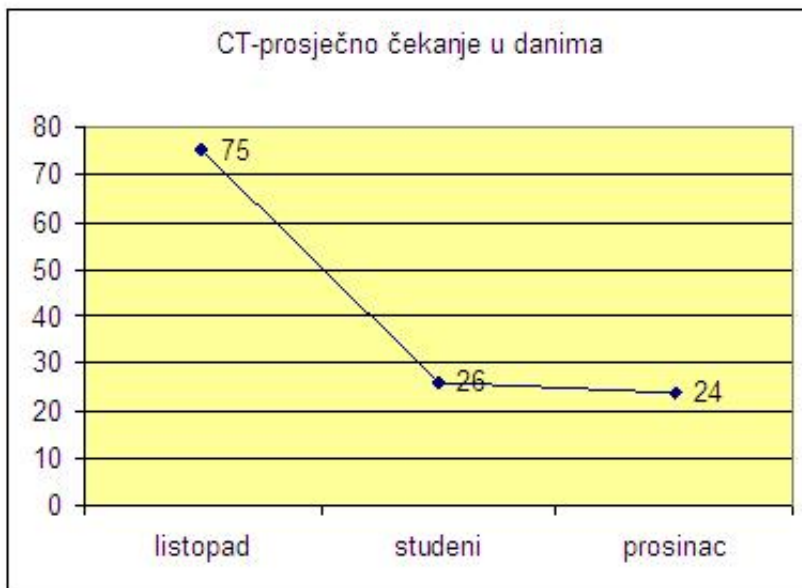
- **KBC Split**-uvođenjem popodnevne smjene i smjenskog rada, riješili su 750 pacijenata koji čekaju na MR i CT, 257 za UZV srca, 22 ugradnje stenta. Do kraja godine u KBC Split biti će skinuto sa liste čekanja **3284 pacijenta**.
- **OB Zadar**-uvođenjem smjenskog rada skratila listu čekanja za mjesec dana za MR i CT.
- OB Vukovar, uz smjenski rad i popravak CT uređaja skratila listu čekanja, **više nema čekanja na CT**, i time rasteretila OB Vinkovci
- **OB Sveti Duh** otvaranjem dodatnih kapaciteta skratio listu čekanja za endoprotezu kuka.
- **Klinika za ortopediju u Lovranu** za ugradnju endoproteze kuka, skratila listu čekanja sa dvije i pol godine na godinu i tri mjeseca.

- **KB Dubrava** povećala radne kapacitete (broj postupaka) za svih sedam traženih pretraga i operacija za 15-20%.

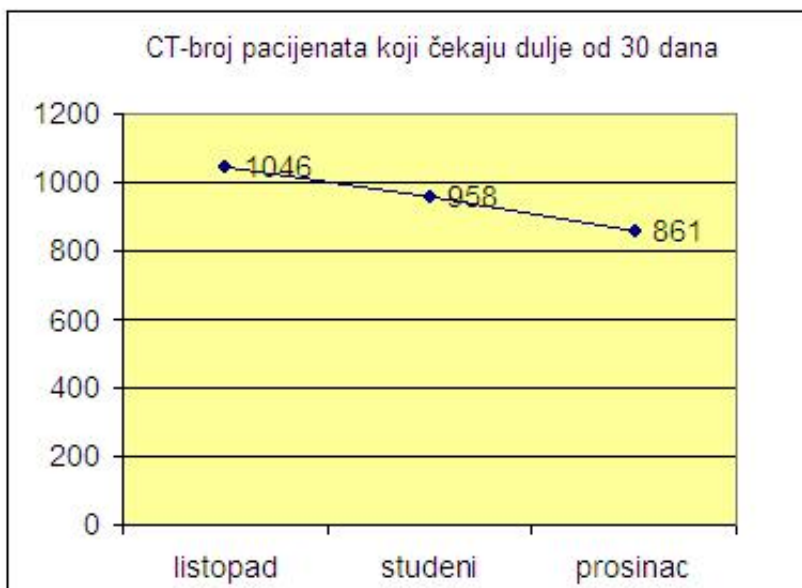
Grafički prikaz skraćenja lista čekanja za pretrage i postupke koji su početkom godine ocijenjeni prioriternim:

CT

Slika 1. Prosječno čekanje u danima u hrvatskim bolnicama, na pretragu CT, u razdoblju od listopada do prosinca 2008.

Slika 2. Broj pacijenata koji čekaju na pretragu CT u hrvatskim bolnicama, od listopada do prosinca 2008.

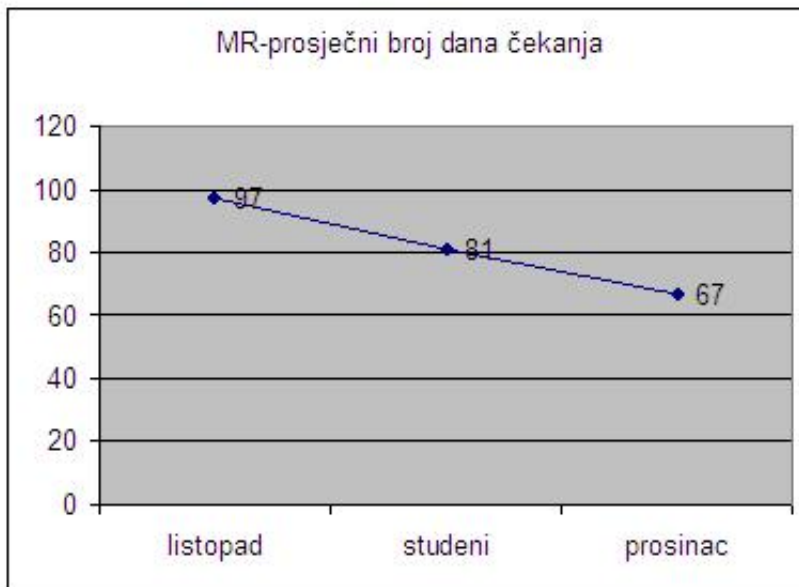

Tablica 1. Bolnice koje su skratile svoje liste čekanja za pretragu CT, u razdoblju listopad-studeni 2008.

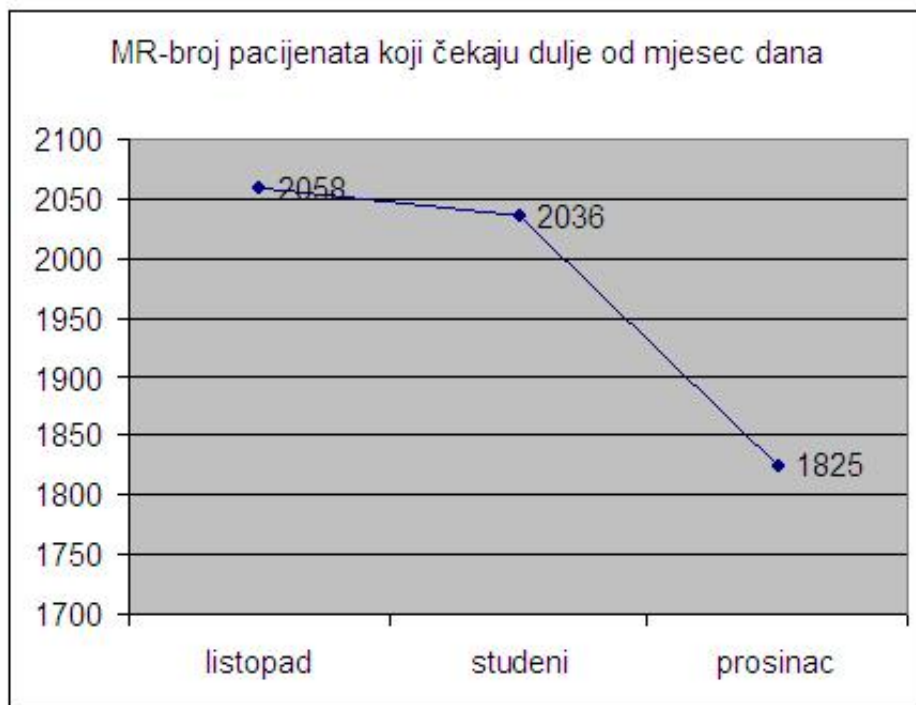
Ime bolnice	listopad		prosinac	
	Broj pacijenata koji čekaju više od 30 dana	Prosjeak dana čekanja	Broj pacijenata	Prosjeak dana čekanja
KBC Split	295	150	24	48
OB Vukovar	253	90	Nema čekanja	0
OB Sisak	91	97	46	45
KB Osijek	252	68	122	42

MR

Slika 3. Prosječno čekanje u danima u hrvatskim bolnicama, na pretragu MR, u razdoblju od listopada do prosinca 2008.

Slika 4. Broj pacijenata koji čekaju na pretragu MR u hrvatskim bolnicama, od listopada do prosinca 2008.

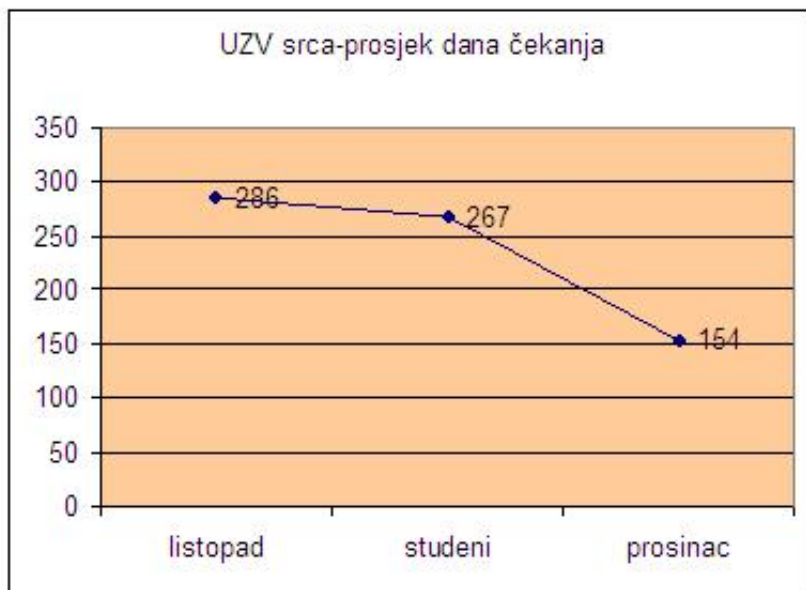
Tablica 2. Bolnice koje su skratile svoje liste čekanja za pretragu MR, u razdoblju listopad-studeni 2008.

Ime bolnice	listopad		prosinac	
	Broj pacijenata koji čekaju više od 30 dana	Prosjeak dana čekanja	Broj pacijenata	Prosjeak dana čekanja
OB Požega	67	78	1	33
KBC Rijeka	222	81	Nema čekanja	0
OB Zadar	420	97	226	57
KB Osijek	739	88	509	50

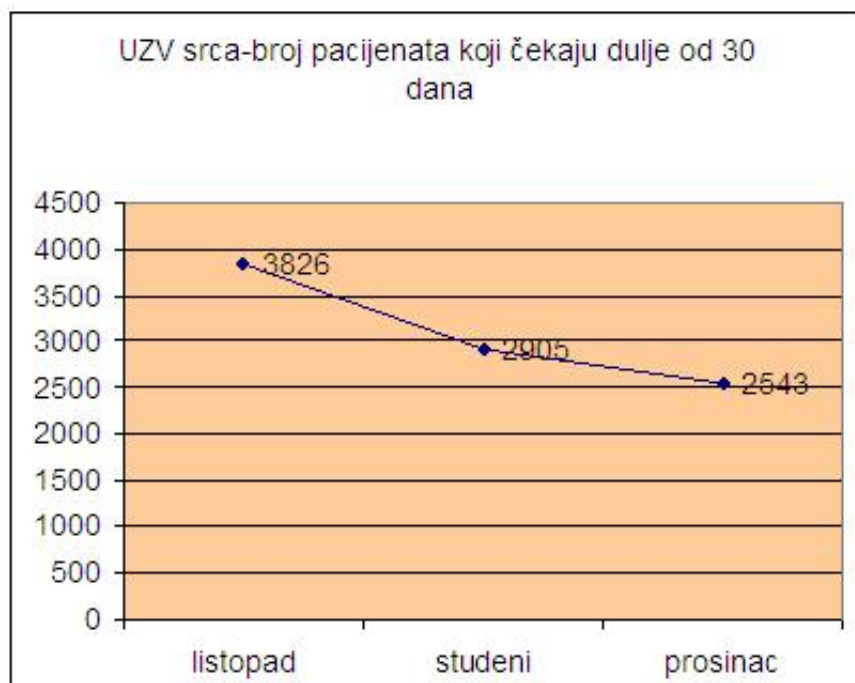
Kao poseban problem, što se tiče pretrage MR, nameće se KBC Zagreb. Od 1825 pacijenata koji čekaju na ovu pretragu, 775 pacijenata pripada KBC Zagreb. KBC Zagreb ima samo jedan uređaj za MR, na kojemu se tijekom dana izmjenjuju većinom hitni i bolnički pacijenti, a premalo kapaciteta ostaje za vanjske pacijente. Ovakvo stanje riješit će se otvaranjem poliklinike u sklopu bolnice Rebro. Unatoč velikom broju pacijenata koji su trenutno naručeni na ove pretrage, može se zaključiti da se u Hrvatskoj, izuzimajući KBC Zagreb na ovu pretragu ne čeka dulje od dva mjeseca (za većinu bolnica ne dulje od mjesec dana), ali ostaje neriješeni problem KBC Zagreb.

UZV srca

Slika 5. Prosječno čekanje u danima na pretragu UZV srca u hrvatskim bolnicama, od listopada do prosinca 2008.

Slika 6. Broj pacijenata koji čekaju na pretragu UZV srca u hrvatskim bolnicama, od listopada do prosinca 2008.

Tablica 3. Bolnice koje su skratile svoje liste čekanja za pretragu UZV srca, u razdoblju listopad-studeni 2008.

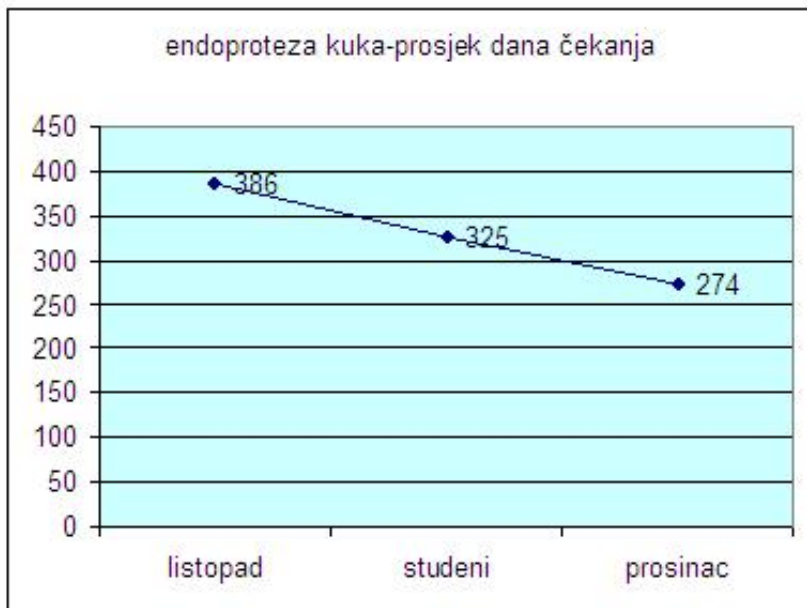
Ime bolnice	listopad		prosinac	
	Broj pacijenata koji čekaju više od 30 dana	Prosjek dana čekanja	Broj pacijenata	Prosjek dana čekanja
OB Čakovec	256	289	179	152
OB Pula	1638	346	1235	196
OB Pakrac	153	157	41	55
KBC Split	425	237	7	49

Pacijenti se svakodnevno pozivaju te im se nudi obavljanje pretrage u SB Duga Resa, gdje je moguće

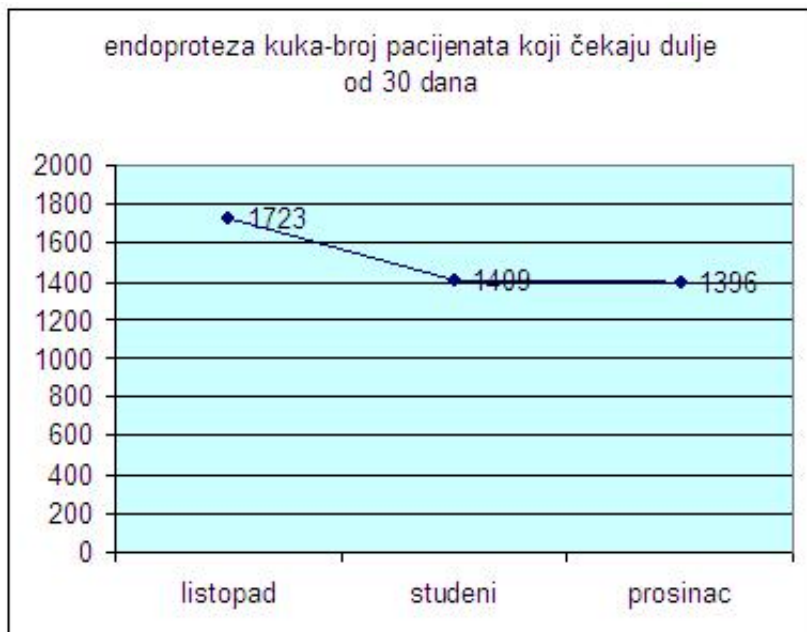
preusmjeriti 15 pacijenata dnevno. Međutim, upravo je UZV srca pretraga za koju postoji najmanji odaziv u smislu prihvaćanja preusmjerenja. Radi se u većini slučajeva o starijim pacijentima, koji su vezani uz svoje liječnike specijaliste i bolnice u mjestu stanovanja, koji se redovito kontroliraju te u većini slučajeva odbijaju mogućnost preusmjerenja u SB Duga Resa.

ENDOPROTEZA KUKA

Slika 7. Prosječno čekanje u danima u hrvatskim bolnicama, na ugradnju endoproteze kuka, u razdoblju od listopada do prosinca 2008.

Slika 8. Broj pacijenata koji čekaju na ugradnju endoproteze kuka u hrvatskim bolnicama, od listopada do prosinca 2008.

Tablica 4. Bolnice koje su skratile svoje liste čekanja za ugradnju endoproteze kuka, u razdoblju listopad-studeni 2008.

Ime bolnice	listopad		prosinac	
	Broj pacijenata koji čekaju više od 30 dana	Prosjek dana čekanja	Broj pacijenata	Prosjek dana čekanja
SB Lovran	850	425	460	282
ŽB Čakovec	213	368	108	175

Prema evidentiranim pokazateljima, danas se u Hrvatskoj na ugradnju endoproteze kuka čeka manje od godinu dana, što je manje od europskog i svjetskog prosjeka koji iznosi oko tri godine. Pacijente koji su na listi čekanja, svakodnevno se kontaktira te im se nudi mogućnost obavljanja ne samo ugradnje endoproteze kuka, već i ostalih ortopedskih operacija (kao npr. totalne proteze koljena za kojom postoje veliki zahtjevi) u Klinici za traumatologiju u Draškovićevoj u Zagrebu, bez čekanja.

Prema listama čekanja koje su do sada pristigle te prema zahtjevima i pritužbama sa bijelog telefona koji je dobar pokazatelj kvalitete rada bolnica, nacionalne liste čekanja i cjelokupne zdravstvene djelatnosti, nije bilo povećanih zahtjeva za postupke kardiokirurgije te ti pacijenti nisu niti preusmjeravani. Prema do sada pristiglim podacima, od kardiokirurških zahvata najdulje se čeka na zamjenu aortnog zaliska, u prosjeku 230 dana.

Podaci prikazani u ovome izvješću pristigli su iz 32 bolnice, među kojima su svi KBC i KB, što čini oko 70% bolničkih kapaciteta.

Prema trenutno evidentiranim podacima, najviše pacijenata čeka slijedeće postupke:

- ehomamografija-2811- što je vjerojatno posljedica povećanih zahtjeva nakon mamografije koja je nacionalni screening program-prosjek čekanja 106 dana
- ehokardiografija-2543
- MR-1825
- endoproteza kuka- 1396 pacijenta- prosjek čekanja 282 dana
- totalna proteza koljena-637- prosjek čekanja 279 dan
- CT-861 pacijent

Problemi u djelatnosti Nacionalne liste čekanja su:

- određeni broj bolnica još uvijek ne dostavlja podatke
- nedovoljna kvaliteta pristiglih podataka od strane nekih bolnica, a koja se odnosi na «filtriranje» podataka, odnosno činjenicu da neke bolnice ne šalju kompletnu listu čekanja, već samo one pacijente koje žele poslati.

Mogućnost za prevladavanje ovih poteškoća otvara se suradnjom sa HZZO-om, odnosno fakturiranjem bolničkih usluga na temelju podataka pristiglih u bazu Nacionalne liste čekanja.

Kontakt podaci:

Dr.sc.Danijela Štimac,dr.med.

danijela.stimac@stampar.hr